

Izhaja vsako sredo in petek.
Stane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 88

V Gorici, v petek 9. decembra 1927

Leto X.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. — List izdaja konsorcij »Gor. Straže«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Riva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 5 (prej Scuole).
Telef. int. št. 308

Kršćanstvo in politika.

V prejšnjem in v začetku sedanjega stoletja je zajemalo v državni politiki vedno širše kroge načelo, da mora imeti vladar pogum, da vrši v interesu svoje države tudi nenravna (nemoralna) dejanja. V Nemčiji in tudi drugod so mnogi učenjaki to stališče močno pretirali, posebno v času, ko je imperializem nemškega cesarstva pod žezlom Viljema II. silovito naraščal. Modroslovec Treitschke je bil duhovni vodja takratne nemške mladine in je postavil načelo, da je država nositeljica vsakotere, in sicer tudi npravne oblasti. Država ima oblast, da določi, kaj je dobro in kaj je zlo. Državni interesi so merilo npravnosti. Država ima pravico potoptati vsa od Boga dana npravna načela, če ji to koristijo. Ta duh je prešinil nemške državniške, da so grabili po tujih deželah in so slednjič vrgli človeštvo v najgroznejšo vojno.

Po vojni pa se v Nemčiji jasni. Najboljši nemški ljudje so spoznali, da je bil nemški narod v hudi zmoti. Danes oznanjajo vodilni nemški državoznanci, da je tudi država podvržena npravstvenim zakonom. »Vsi smo pod božjo mislijo,« oseba in družina, narod in država, za vse veljajo božje postave o pravici, resnici in poštenju. Vsaka človeška vest priznava, da človek ne sme lagati, ne sme ubijati, ne sme ropati — tudi državniki tega ne smejo. Tudi zanje veljajo ti npravstveni zakoni. Ta misel, ki je tako jasna in prepričevalna, se posebno med Nemci, ki so radi svojih zmot o

državni vsemogočnosti težko trpeli, silno širi. Znani profesor F. W. Foerster, čigar članke smo na tem mestu že objavili, gre celo tako daleč, da trdi: »Država se rodi in živi tako, da posamezniki žrtvujejo mnogo svojih osebnih interesov; zakaj posamezniki ne žrtvujejo za državo samo svojega premoženja, temveč tudi nekaj let svojega življenja in če treba, celo življenje. Ta duh žrtve se ohrani in krepi le, če je tudi država kot celota prešinjena z npravnostjo in poštenjem in pripravljena celo umreti, samo da zadosti načelom zvestobe in pravičnosti. Samo tiste države bodo živele, ki so pripravljene radi poštenja umreti in bodimo prepričani, da previdnost božja ne bo pustila takih držav propasti.«

Ta zamisel, ki je postala skupna last učenjakov različnih svetovnih nazorov: katoličanov in protestantov, socialistov in meščanske demokracije, je v svojem jedru pristno KRŠĆANSKA. Isto misel je slovesno proglasila Cerkev, ko je ustanovila praznik Kristusa - Kralja. S tem je oznanila, da mora tudi države voditi npravstveno načelo pravičnosti, da so tudi kralji in državniki podvrženi zakonom.

Da pa v državah zavladajo ta načela, je potrebno, da se katoličani vztrajno, požrtvovalno in pogumno udeležujejo tudi političnega življenja. Braniti morajo v državi krščanska načela in jih vsepovsod uveljavljati.

Kaj se godi po svetu?

V tekočem tednu se na dveh koncih Evrope vršita dve važni zborovanji. V staroslavni Moskvi zboruje 15. kongres ruske komunistične stranke in določuje smer ruske notranje in zunanje politike v bodočih mesecih. V Ženevi pa se je sestel svet Zveze narodov k svojemu rednemu zasedanju.

Prvi je začel zborovati

komunistični kongres.

Tak kongres se vrši vsako leto in rešuje važnejše zadeve stranke. Letos pa je kongres zadobil posebno veljavo, kajti letos bo moral rešiti vprašanje opozicije. Politično poročilo je podal Stalin, ki je govoril sedem ur. V svojem dolgem govoru se je dotaknil razvoja svetovnega kapitalizma. Rekel je, da se je središče svetovnega gospodarstva premaknilo iz Evrope v Ameriko, iz Atlantskega oceana v Tihni ocean. Omenil je številne poskuse mirne poravnave raznih sporov med narodi, n. pr. Locarno in razne prijateljske pogodbe. Omenil je pa tudi številke oboroževanja v posameznih državah. Sploh je o zunanjepolitičnem položaju govoril precej obširno.

Nato je obravnaval notranji položaj sovjetske Rusije. Industrijsko proizvodnjanje da je skoro za en odstotek večje, kot je bilo pred vojno in še stalno raste. Poljedelskih pridelkov da je za 8 odstotkov več kot pred vojno. Tudi poljedelstvo da stalno napreduje. Proračun sovjetske Rusije da je znatno večji od carskega. Samo zunanja trgovina da je dosegla komaj dobro tretjino

predvojne višine. Pa tudi tu se kaže razveseljiv pojav naraščanja in razvoja.

Na koncu svojega govora pa je Stalin poročal o opoziciji. Naštel je šest glavnih točk, v katerih se opozicija loči od vladne stranke, namreč: 1. Opozicija trdi, da je gradnja socialistične države v sovjetski zvezi nemogoča. To stališče sta zagovarjala že l. 1917. Zinovjev in Kamenev. Takrat jima je Lenin zagrozil z izključitvijo iz stranke. — 2. Opozicija pravi, da se je večinska stranka izprevrгла v termidorjsko smer. (9. termidorja, to je 27. julija l. 1794. je francoska revolucija iz skrajnega terorja jakobincev krenila v mirno demokratično meščansko smer. Ur.) — 3. Opozicija je mnenja, da zveza med proletarci in srednjimi kmeti ni dobra. — 4. Opozicija se ne strinja z Leninovim nazorom, da je zveza delavstva z nacionalističnim meščanstvom v kolonijah, naperjena proti imperializmu, pod nekimi pogoji dopustna. — 5. Opozicija je nasprotna taktiki enotne fronte v mednarodnem delavskem gibanju. — 6. Opozicija je zavrgla Leninove organizacijske metode in ustanovila novo stranko in novo internacionalo. — Stalin je še poudaril, da bo stranka z opozicijo brezobzirno obračunala, ako se opozicija ne bo hotela temeljito in korenito odpovedati vsem protiboljševskim nazorom.

Razvila se je debata o Stalinovem poročilu. Izpustimo vse govore o drugih točkah poročila in čujmo, kaj je rekel glavni govornik opozicije

Kamenev. Kamenev je v imenu vse opozicije izjavil, da opozicija noče ustanoviti svoje lastne stranke, temveč, da se hoče vrniti v prvotno stranko. Opozicija je pripravljena se podvreči vsem sklepom kongresa in razpustiti vse svoje odseke. Uradna stranka pa ji mora dovoliti, da v okvirju pravil stranke še naprej zagovarja svoje nazore. Zaprti opozicijski voditelji pa naj se izpuste na svobodo in zopet sprejmejo v stranko.

Kamenev ni govoril prav nič sporniško. Vsi udeleženci kongresa so se močno razburili. Takoj za njim je povzel besedo Rykov in zahteval naj 15. kongres vprašanje opozicije korenito reši, ker to zahtevajo koristi revolucije.

Kongres je nato odobril resolucijo, v kateri se nazori opozicije proglašajo za menjševške, miselnost Trockijevih pristašev pa za nezdravljivo s članstvom stranke. Ta resolucija vprašanja ni rešila popolnoma. Odvzela pa je opozicijskim voditeljem možnost zagovarjanja svojih nazorov, kajti vsakdo, ki bo zagovarjal opozicijo, bo sam od sebe zletel iz stranke. Boljševiki namreč ne dovoljujejo druge stranke kot svojo lastno. Načela opozicije so menjševška, menjševiki so prepovedana stranka, torej, opozicija, pazi! — Tudi predsednik kontrolne komisije je izjavil, da komisija še ni rekla zadnje besede v tej zadevi.

Mnenje opozicijskih voditeljev je menda cepljeno. Kamenev in tovariši bi se radi podvrgli, Trocki in Zinovjev pa izjavljata, da se bo boj začel šele po kongresu.

Svet Zveze narodov.

Skoraj istočasno se je v Ženevi začelo 48. zasedanje sveta Zveze narodov. Otvoril ga je kitajski poslanik v Parizu Čeng-Lo. Svet se je najprvo v tajni seji bavil z ugovori ogrskih državljanov glede zemljiške reforme na Sedmograškem. Ker je romunski zunanji minister Titulescu bolan, se je to vprašanje odložilo.

Načeli so pa drugo vprašanje, ki je večje mednarodne važnosti, namreč vprašanje razmerja med

Poljsko in Litvo.

Bravcem »Goriške Straže« je znano, da je litavski ministrski predsednik Woldemaras sredi oktobra od Zveze narodov zahteval, naj posreduje med Poljsko in Litvo, da ne pride do vojne. Takrat smo v političnem pregledu razložili vsa sporna vprašanja, posebno boj za posest mesta Wilne, ki jo je mirovna konferenca prisodila Litvi, ki pa so jo Poljaki vojaško zasedli in ne več dali iz rok.

V sredo 7. decembra je svet Zveze narodov zaslišal obe stranki. Najprvo je govoril Woldemaras. Naštel je vse sporne točke, omenil »rop Wilne«, preganjanje litavskih učiteljev in podpiranje litavskih izgnancev od strani poljske vlade. Obdolžil je poljsko vlado, da je nameravala zasesti vso Litvo in jo anektirati. In v skrbeh za litavsko neodvisnost da se je obrnil na Zvezo narodov.

Woldemarasu je odgovoril poljski zunanji minister Zaleski. Izpodbijal je vse trditve svojega nasprotnika. Izjavil je, da je Poljska gostoljubna dežela in da bo še nadalje sprejemala litavske begunce. Opozarjal je na nevdržno stanje na

meji in rekel, da najmanjši dogodek lahko povzroči vojno. Zahteval je od Zveze, naj posreduje, da se obnovijo diplomatski stiki med obema državama, ki so že sedem let pretrgani.

Predsednik zborovanja je predlagal, naj kak neprizadet človek preštudira vsa sporna vprašanja in naj potem poroča. Oba nasprotnika sta ta predlog sprejela. Izbrali so holandskega zastopnika Belaertsa, ki se je že lotil proučevanja. V nekaj dneh bo lahko predložil poročilo, ki bo dalo podlago za rešitev.

Zakaj pravzaprav gre?

Važno je ozadje tega spora, ki je omejen na majhno ozemlje. Ako pogledamo na zemljevid, opazimo, da ima Litva zemljepisno zelo važno lego. Ako jo zasedejo Poljaki — in to najbrž res nameravajo — dobe dohod do morja. Ta dohod je važnejši kot hodnik do Gdanskega. Ako postane Litva poljska, potem nima Nemčija nobene poti po suhem v sovjetsko Rusijo, kajti po poljski zemlji pot za Nemce ni varna. Rusija pa bi bila na zapadu popolnoma obdana s sovražnimi državami. Zato se Nemčija in Rusija zelo potegujeta za neodvisnost Litve, medtem ko Anglija vneto podpira poljske načrte. Radovedni smo torej, kako se bo to vprašanje rešilo, kajti v resnici se bo bil boj med Rusijo in Nemčijo na eni in Poljsko in Anglijo na drugi strani.

Okno v svet.

Litvinov in Chamberlain.

V ponedeljek 5. decembra sta se v Ženevi sestala načelnik sovjetske delegacije Litvinov in angleški zunanji minister Chamberlain. Sestanek je trajal nad eno uro. Govorila sta baje o obnovljenju diplomatskih stikov med obema državama. Poročilo, ki sta ga potem dala časopisju, pa ne kaže, da sta dosegla kak sporazum.

Važno glasovanje v Nemčiji.

V nemškem državnem zboru se je te dni vršilo važno glasovanje. Komunisti in socialisti so predlagali nezaupnico Marxovi vladi. Predlog je bil z 229 proti 192 glasovom odklonjen. Za nezaupnico so poleg predlagalcev glasovali tudi demokratje, narodni socialisti in poslanec centruma dr. Wirth. Ljudska in gospodarska stranka pa sta se glasovanja vzdržali.

Italija in Francija.

V italijanskem časopisju je opaziti gorečo željo po ureditvi odnosajev med Italijo in Francijo. Časopisje poudarja, da bi bil sestanek med Mussolinijem in Briandom zelo potreben. Tudi Anglija zelo pospešuje to misel.

V Romuniji.

Stranka generala Averescuja je imela te dni občno zborovanje. Averesu je izjavil, da bo počakal padca sedanje vlade. Potem bo on sestavil novo vlado.

Volitve na Poljskem.

Volitve v poljski sejm (parlament) se bodo vršile 4. marca, volitve v senat pa 11. marca 1928.

Bombni napad v Sofiji.

V soboto zvečer se je na glavni električni napeljavni razletela bomba, ki je pretrgala dovod elektrike. Mesto je bilo par ur v popolni temi. Vsa električna prometna sredstva so počivala. Neredov pa ni bilo.

DNEVNE VESTI.

Duhovniške vesti.

G. Dominik Janež, župnik v Studnem, je imenovan za nadškofijskega duhovnega svetnika. G. Edko Ferjančič, žup. upravitelj na Bukovem je imenovan za kurata v Štjaku. Na Bukovo pride za žup. upravitelja g. Peter Šorli, do sedaj kaplan v Tolminu. — V obširno tolminsko faro pride za kaplana g. Martinčič Albin, dosedanji kaplan podmelški.

Svarilo.

Naše ljudi opozarjamo, da naj bodo pri sprejemanju denarja zelo previdni. Med drugim krožijo med našim ljudstvom 2lirski predvojni srebrni novci, ki so popolnoma enaki novemu 10 lirskemu novcu, tako da so jih mnogi tudi že vreci za 10lirske novce. Predvojni italijanski 2lirski srebrni novci sploh niso več vveljavljani. Dobijo se ponarejeni tudi novi 10lirski in 5lirski novci; zato svarimo naše ljudi, da naj bodo pri sprejemanju tega denarja sploh zelo previdni.

Razpuščeno društvo.

»Edinost« poroča, da je bilo razpuščeno pevsko in bralno društvo v Šempasu. Oblast pravi, da je delovalo proti narodnemu redu v državi.

Liktorsko posojilo.

Ravnateljstvo banke d'Italia v Gorici javlja, da zamorejo oni, ki so podpisali liktorsko posojilo dvigniti pri njej v uradnih urah (od 9. 12. in od 12½ — 15.) definitivne liktorske vrednotice; predložiti pa morajo začasne vrednotice.

Osebe, ki stanujejo izven okoliša banke, zamorejo to storiti potom poštnege urada, če ne presega posojilo lir 10.000.

Ravnateljstvo banke priporoča, da se zamena začasnih vrednotic z definitivnimi liktorskimi vrednoticami izvrši tekom prve polovice meseca decembra.

Posojilo na starostno obrabo.

O tem predmetu je »Goriška Straža« že večkrat pisala. Hocemo zadevo še enkrat pojasniti, ker so mnogi zaprosili tajništvo K. D. Z. za tozadevna pojasnila.

Posojilo na starostno obrabo daje zvezni kreditni zavod v Benetkah. Naši ljudje dobijo to posojilo lahko potom »Monta« v Gorici. Na »Montu« napravijo tudi prošnjo za posojilo.

Stranka mora prinesiti s seboj:

a) konkordat in vojnoškodninsko likvidacijo od stavbe, če jo ima;

b) azvarovalno polico stavbe;

c) zemljeknjižni izvleček.

Pogoji posojila na starostno obrabo so danes ti-le:

a) Prvih 5 let ne plača stranka za posojilo nobenih obresti, ker jih plača država. Pač pa mora stranka plačati prvih 5 let za amortizacijo posojila in za upravne stroške skupno 3—4%. Po 5 letih mora plačati stranka 4% obresti in 3—4% za amortizacijo posojila ter upravne stroške.

b) Posojilo se mora vrniti tekom 25 let v 50 polletnih obrokih;

c) edina neugodnost tega posojila je ta, da se posojilo oddaja pottom obligacij, kartel. Danes grede te kartele po 88—90 za 100. Vsaka kartela se glasi na 500 lir. Kdor vzame danes posojilo, dobi za kartelo od 500 lir samo 450 lir. Ugodno pa je to, da zamore stranka odplačati posojilo prav tako v kartelah;

d) prošnja in priloge so proste kolekov; notar mora računati za pripravo vknjižbe ¼ manj ko za druge vknjižbe.

Dober nauk.

Kakor je znano, je francoska vlada zatrla nekaj nemških časopisov v Alzaciji. To priliko je porabil neki nacionalistični veslarski klub in poslal ministrskemu predsedniku sledečo brzovjavo: »Prisrčne čestitke radi zatretja »boches« časopisov.« Boches (izg. boš) je najhujša psovka, ki jo Francoz more vreči v obraz Nemcu. Poincaré je brzovjavo vrnil z opazko: »Ministrski predsednik ne more sprejeti brzovjavke, sestavljene v obliki, ki žali sosedni narod, s katerim živi Francija v mirnih odnosih.«

»Za zvezo občin.«

Za Zvezo občin bo moral vsak občan plačati v letu 1927. 8 centesimov, v naslednjih letih pa 6 centesimov.

»Gospod« Trocki.

Trocki je z izključitvijo iz komunistične stranke izgubil tudi delavski naslov »tovariš«, oz. »sodrug«. Sedaj ga mora vsakdo imenovati z zaničljivo oznako »gospod«.

Poslanec pred sodiščem.

Pred kratkim smo poročali, da je bil zaprt poslanec Ponzio di San Sebastiano. Sedaj je državni pravdnik prosil predsedstvo parlamenta, naj isto dovoli kazensko postopanje proti omenjenemu poslancu, ker je podpisal tajno izseljevanje prevratnih elementov.

lahko zgodi v štiridesetih urah. Pri segla si mi, da postaneš moja žena. Ti si zdaj moja nevesta.«

Ko se je silil proti njej, se je še brez volje upirala.

»Reši sina,« je sikal med zobmi... »Pomisli na zadnje jutro, ko mu bodo srajco na vratu izrezali in lasce pristrgili. Klarisa, jaz ga bom rešil in potem bo vse moje življenje veljalo le tebi.«

Okrutnež se je hotel dotakniti z ustnicami. Ona je zamižala, da ne bi videla zoprnega obraza in je zavzdihnila:

»Moj ubogi sin.«

Prešlo je deset, dvajset ali še več sekund. Daubrecq se ni ganil, tudi spregovoril ni. Ona se je začudila. Ali se je v zverini zbudila vest v zadnjem trenutku? Odprla je oči. Nepričakovan pogled. Globoka groza se je razlila po Daubrecqvem obrazu, ki je nepremično strmel preko naslanjača, v katerem je ona sedela.

Ona se obrne. Preko naslanjača sta molela dva revolverja v dveh krepkih pesteh. V istem trenutku zgrabi Daubrecq za tilnik dvoje rok in ga vrže na tla ter mu pritisne na obraz masko s kloroformom.

»Glasnik presv. Srca Jezusovega«, glasilo Apostolstva molitve in častivcev presv. Srca bo izhajal v l. 1928. v pomnoženem obsegu z izbranimi slikami. Poročal bo o posvetitvah družin presv. Srcu, apostolstvu mož, duhovnih vajah, itd. **Naročnina za l. 1928. se zniža od 10 na 8 lir,** da se more list čimbolj razširiti med vsemi stanovji. List bo prinašal vsak mesec bogat razgled po katoliškem svetu in poročal o bojih in zmagah presv. Srca Jezusovega. List je namenjen notranjemu življenju sploh.

Januarska številka za l. 1928 izide že pred božičem. Zato se naročite na Glasnik takoj: Naroča se pri: Apostolato della preghiera. Gorizia, Via Torrente e Molino 9.

Trboveljski premogovniki.

Trboveljska premogokopna družba je omejila in v nekaterih rešvirjih celo ustavila delo. Kakih 3000 delavcev je na cesti. Upravni svet pravi, da bo moral delo popolnoma ustaviti, ako ne bo železniška uprava več naročala trboveljskega premoga. Prometno ministrstvo je namreč zahtevalo, naj se cene premoga znižajo. Ker družba ni hotela ugoditi, je ministrstvo odpovedalo naročila. Spor še vedno traja.

Izginil je

od hiše dne 3. decembra t. l. 72 letni Gaetano Tescaro; oblečen je v dolge vojaške hlače s črno pelerino; klobuk je temno rujave barve, v rokah ima leseno palico z lesenim ročajem, nosi kratke brke z majhno brado. Kdor bi ga videl ali zvedel kje se nahaja, je naprošen, da to sporoči družini. Naslov je: Družina Tescaro, Via Ascoli št. 27, I nadstropje — Gorica.

Kaj je novega na deželi?

Virtojba.

Ker so tako redki dopisi v »G. S.« iz naše vasi, pa Vam jaz sporočam s svojim okornim peresom par novic: Pri nas ima smrt obilno žetev. Še ne v enem mesecu smo imeli šest mrličev. Med drugimi je nagloma umrla 14letna Alma Vogrič, ki je bila članica dekliske Marijine družbe. To si je Marija prvo izvolila in jo presadila iz te solzne doline v kraljestvo Kristusa-kralja. Takoj za njo je zatisnila svoje oči Justina Gorkič, vdova, ki zapušča štiri otroke. Bila je članica ženske Mar. družbe in je kot taka po dolgi in mučni bolezni prva zapustila svojo zemsko družbo in se preselila v nebeško. — Obema sta Marijini družbi priredili lep pogreb.

Klarisa je spoznala Nicoleja, ki je pravkar poveljeval:

»Zvežite ga!«

Grogard in Le Ballu sta zavila onesvečenega Daubrecqa v rjuho.

Lupin je ko nor skakal in plesal po sobi. Bil je kar smešen v postavi starega profesorja Nicoleja z ozko sukňjo na škrici in sivkastim dežnikom pod pazduho. Le gospa Mergy se je nasmehnila in pripomnila:

»Prosim, moramo misliti na Gilberta.«

On jo je objel in poljubil na obojici:

»Tako poljublja dostojen človek.« Potem je pripognil pred njo koleno in resno pristavil: »Tako, zdaj je napad veselja minul. Prosim, oprostite.«

Potem se je obrnil proti kaminu in vzel v roko zavojček tobaka »Maryland«:

»Zdaj pazite, gospoda! Trenutek je resen. Glejte, ničesar nimam ne v rokah ne v žepu.«

Nato je odprl zavojček in spretno kot izkušeni cirkuški glumač privlekel ven neki blesteč predmet, ki ga je pokazal gledalcem. Klarisa je glasno zavpila. Bil je kristalni za-

— Umrla je tudi 60letna Jožefa Černe, dva otroka in dne 4. nov. smo položili k večnemu počitku dvajsetletno Rozino Koglot. — Naj v miru počivajo! — (Po pomoti založeno in zato zakasnelo. Oprostite! Ured.).

Livek.

18. novembra sta se poročila Marica Šekli in Franc Šturm. Novoporočencema želimo obilo sreče. — Pred 14 dnevi je pri nas padlo dosti snega, ki pa je hitro skopnel. — Naša mlekarja prav pridno deluje. Sedaj je nad 6 q mleka na dan. Masla pa izdelamo 20—25 kg dnevno. Maslo prodajamo po 15 L kg. — Sedaj spravljamo seno s senožeti. Je skrajni čas. — Okrcati moramo nek nezdrav pojav, namreč, nekateri otroci, ponajveč šolarji, kadijo kakor veliki. Dobro bi bilo, ako bi se starši pobrigali in takim prepovedali tobak, ki je zanje zelo škodljiv.

Soča.

Zadnje neurje nas je precej ugrabilo, bolj kot nas pa občino Trenta. Če Soče ne bodo regulirali, bo voda odnesla ne-le travnike in njive, ampak hiše in ljudi. Pri »Marku« in Fejanu« je že skrajna nevarnost. Trentarji pravijo, da je vojaštvo med vojno teren tako preoralo in prekopalo, da izvira že na razdaljo vsakih par metrov nov studenec. Ni čuda potem, da se vzlizjo skozi strugo ogromne mase gramoza, ki se tu in tam ustavijo in povzročijo novo trganje in odplavljanje starega sveta. V cesto Soča-Trenta bi bilo treba vreči nekoliko milijonov lir, da bi bila le začasno zavarovana. Občine jo gotovo ne bodo popravljale, ker nimajo sredstev. Pri nas imamo le par prstov zemlje, umetno napravljene vsled gnojenja, spodaj je pa sam gramoz in pesek. Moj Bog! Koliko zemlje odnese vsaka povodenj v Adrijo in kdo naj jo nadomesti? So tu številni kmetje. (Soča in Trenta), ki so prijavili odplavo gruntov, da se jim davek na dotičnih parcelah izbriše. Rešitve se ni. Kdo poplača pa drugo škodo? Kako strašen siromak je naš gruntar si dolinci niti predstavljati ne morete. Le pomislite! Edina njegova prijateljica je koza, na njo (če gošpodje ne bodo usmiljeni), bo treba plačati 20 lir davka. Razun neko-liko »čomp« (krompirja) naša bor-na zemlja ne da nič iz sebe. Nima žita, nima sirka, nima vina, nima repe, nima ajde, nima poštene hiše, ima na do grla dolga, ki ga nikoli ne bo plačal. Prizadeti goščan.

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

»Dak«

»Sprejmeš pogoje?«

»Da.«

»Postaneš moja žena?«

»Da.«

Te strašne odgovore je dala srečnica v neki omami, saj si ni niti hotela predstavljati, k čemu se je obvezala.

Daubrecq spet pristopi:

»Za zdaj bom zahteval, naj Gilbertovo obsodbo le odložijo. Ko pa postane gospa Mergy gospa Daubrecq, tedaj bom prosil za pomiloščenje. Zanesi se, da bom to dosegel.« —

»Glej, več ko dvajset let hrepenim po tebi. Ti si edina ženska, ki sem jo ljubil. Sovraži me, zaničuj me, vseeno. Naj čakam še en mesec? Ne, Klarisa, sem zadosti let čakal...«

Dovolil si je jo prijati za roko. Toda Klarisa je naredila tako kretno studa, da ga je popadla besnost in je začel vpiti:

»Prisegam ti, lepa okrutnica, da ne bo rabelj imel toliko obzirov do tvojega sina. In pomisli, da se to

mašek. Klarisa je planila proti Lupinu:

»Da, je pravi! Nima zareze ob robu. In, res... tudi narazen se da vzeti.«

Tako se je tresla samega razburjenja, da ji je Lupin vzel zamašek in ga sam odvil. Notri je bila votlina in v njej v kroglico zviti papir. Tudi Lupin se je tresel vsled razburjenja. Vsi so napeto molčali.

»Hitro, hitro,« sili Klarisa.

Lupin je odvil papir. Na njem je bilo v vrsti napisanih sedem in dvajset imen. Spodaj je bil krvavo rdeč podpis predsednika upravnege sveta Panamskega prekopa.

Lupin je pogledal na uro.

»Tri četrt na eno,« reče, »imamo še dvajset minut časa. Povečejajmo!«

»Toda...« je pripomnila Klarisa.

Lupin ji pa prestriže besedo:

»Jaz umrem od lakote sicer,« in sede za mizo ter si odreže dobršen kos pastete. »Ali vidva ne bosta?« vpraša tovariša.

»Prav rada, mojster.«

»Dobro, podvizajta se. Klorofor miranec se giblje. Na zdravje, gošpod Daubrecq! Malo sladkega šampanjca? Grenčice? Extra-Dry?«

(Dalje.)

Skrilje.

Po dolgi, mučni bolezni je v Gospodu zaspal Anton Kravos iz hšt. 46. Pokojnik je bil mirnega in krotkega značaja, ki si ga je zadnja leta pridobil pri božjem srcu Jezusovem. Naj mirno počival!

Štjak.

Iz prvega vira smo doznali veselo vest, da dobimo za kurata č. g. Edvarda Ferjančiča, bližnjega rojaka iz Vipave. Pozdravljeni! — Na tem mestu se zahvaljujemo g. občinskemu načelniku prof. Josipu Serafiniju, ker je šel faranom toliko na roko, da je iz župnišča premestil milico in občinski urad in s tem napravil prostor novemu kuratu. S tem je popravil krivico, ki jo je nekdo storil vasi, da je bila dve leti brez duhovnika. Tisti nekdo si je priboril res zgodovinsko življenje.

Ledine.

Razpisana je trafika. Kakor smo čuli, je vložilo prošnjo več strank, a mi z gotovostjo pričakujemo od g. občinskega načelnika in drugih merodajnih oblastev, da bo dobila trafiko zadruga, kateri je bila vzeta. Sedaj je prilika, da se nepravilnost popravi. Saj je zadruga dosti škode trpela do sedaj, ljudje pa v sedanji trafiki dostikrat niso dobili ne soli ne tobaka ne vžigalic. Takih trafik menda drugod ni.

IDRIJSKE NOVICE.**Idrijskim rudniskim vpokozencem.**

Iz Rima smo prejeli in poročamo: »Na ministrstvo narodnega gospodarstva prihajajo vedno prošnje vpokojenih rudarjev; vsak želi vedeti nekaj posebnega; eden bi rad vedel, če je njegova pokojnina začasna ali pa že definitivna, drugi vprašuje po pokojninski knjižici,

tretji spet je radoveden, koliko službenih let mu bodo šteli za pokojnino i. t. d.

Popolnoma nepotrebno je, če prašujejo rudarji v teh zadevah ministrstvo. Za to je pristojen rudniški kr. komisar v Idriji, ki mu je ob strani pomožni odbor; komisar zamore dati vsa potrebna pojasnila. Ministrstvo odredi plačilo in pokrajinska zakladnica zamore plačati potom kjižic ali potom tozadevnih registrov (ruoli). Kako plačuje zakladnica, prav nič ne briga ministrstva.

Zato svetujemo rudarjem vpokojencem, da se vseh svojih zahtevah in potrebah zatekajo k komisarju, ker si bodo s tem le prihranili poštno stroške.

Pisma naših izseljencev.**Iz Zagreba.**

Iz vseh krajev sveta se oglašajo goriški izseljenci v Tebi, draga »Goriška Straža«, in po Tebi pošiljajo pozdrave svoji ljubi domačiji. Tudi mi tu v Zagrebu Te radi bomo in Te pričakujemo, da nam prineseš kaj novic iz solne Gorice. Tu v Zagrebu je precej goriških Slovencev. Večinoma so rokodelci, ki so nameščeni po raznih tvornicah. Nekaj je tudi železničarjev, ki so se po vojni za stalno naselili tu. Nekateri bolj podjetni so se sezidali svoje hišice. Tudi par vrtnarjev iz bližnje goriške okolice je tu. Imajo sicer veliko tekmecev v bolgarskih vrtnarjih, ki so se že pred vojno naselili v zagrebški okolici, vendar se ne pritožujejo preveč. Zima tu pri nas ni huda. Večkrat se dobimo znanci od prej in se pri kozarcu menimo, kako smo nekaj pili brica. Pozdravljam toplo goriške kraje.

— N. b.

GOSPODARSTVO.**Gozdno-pravne razmere.**

Mnogo vprašanj dobivajo »Gospodarski list«, »Goriška Straža« in tajništvo K. D. Z., glede predpisov, ki veljajo pri nas glede sekanja, kateri zakon velja, ali prejšnji avstrijski ali je že upeljan italijanski, itd.? Zadeva je sledeča:

V novih pokrajinah (torej tudi pri nas) velja še vedno prejšnji avstrijski gozdni zakon in tudi vsi dodatni deželni zakoni. Od italijanskih zakonov veljajo pri nas zakoni tičejoči se kozje paše, ureditve gozdne milice in gozdnih odborov.

Kozja paša: V kratkem izide seznam pašnikov, kjer bo prepovedana pašnja koza. Sezname bodo razobešeni na občinski deski in zato naj se prizadeti zato zanimajo.

Gozdna milica: Prejšnji gozdni uradniki in čuvaji so bili vsi priključeni gozdni milici, ki bo vršila isto nalogo kot prejšnji gozdni odbor, ki ima poleg drugih zadev tudi

določitev pašnikov, kjer bo prepovedana paša koza. Ta odbor bo tudi skrbel za pogozdovanje (pogozdovanje Krasa in obronkov gora).

Od italijanskih zakonov, ki se tičejo gozda, veljajo torej zgornji trije.

Razlika med avstrijskim in italijanskim gozdnim zakonom tiči predvsem v tem, da je čuval avstrijski zakon samo gozd in njegovo ozemlje, dočim je podvrženo po italijanskem gozdnem zakonu posebnemu varstvu tudi grmičevje v hribovitem ozemlju in na obronkih gora.

Po avstrijskem zakonu se smatra za »gozd« one parcele, ki so vpisane v zemljiški knjigi kot »gozd« ali »z drevesi obraščen travnik oziroma pašnik«. Poleg tega pa je gozdni uradnik lahko smatral za gozd tudi take parcele, ki so bile zapisane v zemljiški knjigi, sicer recimo kot travnik ali pašnik, a so se sčasoma

tako obrasle, da bi jih revizija kastastra gotovo dodelila gozdnim parcelam. Tu je bila dana avstrijskemu gozdnemu čuvaju gotova svoboda v smatranju parcele za gozd ali za »ne-gozd«. Ker velja pri nas pa še vedno avstrijski zakon, ima to svobodo tudi današnji gozdni čuvaj, oziroma uradnik. In tu večinoma izvirajo težkoče, ki jih imajo danes naši kmetovalci. V glavnem pa si zapomnimo sledeče:

Predvsem pogledimo v zemljiško knjigo, kot kaj je parcela zapisana. Če je zapisana za gozd (»bosco«) ali »z drevesi obraščen travnik ali pašnik (prato, pascolo arborato)«, moramo vprašati dovoljenje za vsako sekanje gozdnih dreves (vse igličaste drevje, rast, jesen, bukev, ne pa akacija, leska, jelša. Vsa dovoljenja izdaja gozdni inšpektorat. Če pa je količina majhna (par vozov drvi) je najboljšje vprašati ob priliki za dovoljenje navadnega gozdnega čuvaja, ki tako dovoljenje izda, ker je zato pooblaščen od inšpektorata. Če pa bi hoteli posekati mnogo dreves v »gozdu« ali na »z drevesi obraščenem travniku oziroma pašniku«, ali če bi hoteli spremeniti »gozd« recimo v njivo ali travnik, če bi hoteli »z drevesi obraščen travnik oziroma pašnik« spremeniti v travnik ali pašnik ali njivo, je potrebno dovoljenje od gozdnega inšpektorata. Navaden gozdni čuvaj ne more dati tega dovoljenja.

Gozdni inšpektorat pa tudi ne da dovoljenja takoj po predloženi prošnji (spisani na kolkovanem papirju od 2.— L), temveč zahteva kavcijo (do 150 lir), ki služi za kritje potnih stroškov ob priliki ogleda na licu mesta. Če so stroški manjši kot vložena kavcija, se denar vrne.

Navadnemu gozdnemu čuvaju se ne izroča nobenega denarja, ker želi imeti osrednji urad strogo kontrolo nad vsemi prijemi podrejenih uslužbencev in hoče na ta način tudi onemogočiti zlorabe.

Ko izda gozdni inšpektorat dovoljenje za sekanje navadno tudi predpiše način sekanja. Sekanje se mora namreč tako izvršiti, da se parcela zopet obrase. Zato je danes žaganje dreves redko dovoljeno,

drevesa naj se posekajo s sekuro. Navodila gozdnim čuvajem pravijo, da naj se dovoli žaga samo za debela drevesa (vsaj 50 do 60 cm v premeru) ali pa pri takih drevesih, ki ne zaženejo poganjkov (breza).

Čiščenje gozdov je dovoljeno in ni potrebno posebno dovoljenje, a seveda mora biti čiščenje v resnici čiščenje. Pod tem je razumeti sekanje akacije, odstranitev robide in takega grmičevja, ki ovira drevesa pri normalnem razvoju. Če se pa hoče sekati gozdna drevesa, je potrebno dovoljenje. Čistiti pa se sme v dobi, ko drevesa več ne rastejo. To je med 15. septembrom in 31. marcom. Ponekod je ta doba raztegnjena do 31. maja. Isto velja za sekanje kolov, rakelj za vino-grade, fižol itd.

Vse zgornje pa se tiče samo parcel, ki so »gozd«, oziroma vpisane kot »z drevesi obraščen travnik ali pašnik«. Za sekanje na drugih parcelah ni nobene omejitve. Z grmičevjem obraščen travnik in pašnik ne spada sem, ker pod »z drevesi obraščen travnik« razumemo travnik z velikimi drevesi in ne tak travnik, ki je obraščen z leskovim grmičevjem ali jelševjem.

Izdelovanje frodlja v »gozdu« ali na »z drevesi obraščenem travniku oziroma pašniku« bo v bodoče omejeno, zaenkrat pa v tem oziru ni nobenih omejitev.

To bi bile glavne določbe v tem oziru. Izgleda pa, da bo v kratkem razširjena na naše pokrajine celotna italijanska gozdna zakonodaja in takrat bomo javili čitateljem vse najvažnejše določbe.

Naročnikom!

Ker je bil v četrtek praznik in je delo v tiskarni počivalo, se je »Straža« skoro za en dan zakasnila. Prosimo, da nam cenj. naročniki to ne prostovoljno zamudo oprostite.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se zavarovalnici »l'Union«, oziroma g. Avgustu Ravniku v Gorici, via Barzellini N. 2 za pravilno in točno izpračilo odškodnine moje popolnoma pogorele hiše z gospodarskim poslopjem in premičninami.

Martin Sedmak — Juršice.

Zahvala.

Ob bridki izgubi naše ljubljene hčerke in sestrice, izrekemo najtoplejše zahvalo predvsem č. duhovščini, g. učitelju, cenj. družini Janesich, vsem darovalcem vencev in cvetic, Marijini družbi, domačemu pevskemu zboru; posebno zahvalo smo dolžni g. zdravniku Lokarju, ki je vestno in požrtvovalno oskrboval pokojnico, vsem dekletom in sploh vsem blagim osebam, ki so pokojnici pomagali v dolgi bolezni, jo tolažili in spremili na zadnji poti, ter na kakršenkoli način pomagali, da se je pogreb tako lepo izvršil.

V Selu, dne 6. dec. 1927.

Žalujoča družina Lipovž.

Tolminci.

Imamo že več povesti, ki se vršijo na goriški zemlji. Pisali so in pišejo povesti, v katerih mora krvava domača fabula zakriti notranjo šibkost umetnine; pisali so o velikem puntu, o tolminskih grofih itd. Toda to je bil samo primorski teater; ljudje so le oblečeni po naše, njih srce pa je tuje, je papir iz knjig.

Pregelj pa je v »Tolmincih« ves naš. Junak te knjige je tolminsko ljudstvo samo. Tu ni Gradnik junak in ne sodnik ne kmečki glavarji: celo ljudstvo se nam tu predstavlja v dolgi vrsti izrazitih obrazov. Ljudstvo v mirnim, mučnem tlačanstvu, — potem v rastoči pobuni — ljudstvo v uporu in zmagi — in slednjič tolminsko ljudstvo v strašnem skupnem porazu: to je pravi junak tega velikega romana.

In kar preseneča, ko prebiram knjigo, kar daje knjigi pečat popol-

ne notranje resničnosti — to so ljudje, ki to ljudstvo predstavljajo. Glejte jih:

Gasper Kragulj, »modrečansko potrpljenec«, ki umira vdan v božjo voljo pred čebelnjakom in se je uklonil grofom iz ljubezni do hčerice Tončke — ali ni ves naš?

Potep Duša, polubrat sodnikov in njegov najhujši sovražnik, deseti brat, ki dramatično deželo — ali ni pri nas doma?

Pa Andrej Laharnar, veljavni kmet na Šentviški gori, ki grunta nad bukvami in se naposled žrtvuje »za grehe vseh« — kako visoka in iz naše zemlje vzrastla postaval

In plemenita osebnost župnika Murovca, ki brani kmetom v punt, jih solzan roti, naj ne drve v nesrečo, in ko sedijo puntarji pred avstrijskim sodiščem, jim še skuša pomagati in na dan sodbe govori v cerkvi: »Otroci, danes ne bom pridigal, danes bomo molili za naše

ljudi v Gorici. Otroci! Krvava rih-ta je v Gorici, vaše brate in očete je obsodila pa po rablja so poslali in jutri bo potoval nalašč čez Tolmin, da boste lahko gledat šli... Otroci, zdaj veste, kaj je punt. Očenaš...« Ves naš, ves iz naše krvi pa v ognju molitve prečiščen, ves sama grenka ljubezen do svojih oči — tak je duhoven Murovec v Pregljevi podobi.

In vsi drugi: bajtar Anže Rink, propadli mešetar Skoračnikar, skopuh »pilakar« Lapajne, čepovanski Podgornik, surovi a v srcu pošteni birič Mohor Kacafura in kmetje iz Roč, Šentviške gore, od Kanala, Solkanci, goriški mesarji in vsi drugi — to je naše ljudstvo, je njegov povelečani obraz!

Pa tudi takratna gosposka dežela je mojstrsko opisana. Bodi povedano Preglju v čast, da je ves človečanski, da ljubeče sega i tu v globočino duš. Tako ko nam riše

usmiljeno lice kneza Porzia, ljubitelja Danteja, ko nam prikazuje boj med plemstvom in težavni položaj deželnih stanov. V spomin mi pride beseda Ivana Cankarja, kmečkih puntov, kjer bo pokazal, da niso bili vedno plemiči osebno krivi uporov, ampak da so tragični vsi roki ležali v sami družabni uredbi. To objektivno stran upora je Pregelj prvi podal in s tem silno dvignil resničnost pa tudi umetniško vrednost »Tolmincev«.

Ivan Pregelj je zapisal (St. v št. 7): »Tolminci«, se nadeja pisatelj, smejo postati v letu 1927. slovenska ljudska knjiga.

Prepričan sem, da so »Tolminci« že to postali. Ta velika podoba naše zemlje bo ostala za vedno v naši kulturi. Skupaj s Tavčarjevo »Visoko kroniko« in s Finžgarjevimi deli bodo »Tolminci« predstavljali umetniško zrelo domačnostno slovo v prvi četrtini 20. stoletja. K.

Koledarček.

12. dec. poned., Maksencij, m.
 13. dec. torek, Lucija, m.
 14. dec. sreda, Kvatre. Spiridion, sp.
 15. dec. četrtek, Kristina, d.
 16. dec. petek, Kvatre. Zora, m.
 17. dec. sobota, Kvatre. Lazar, škof.
 18. dec. nedelja, Gracijan, šk.

Valuta.

Dne 5. decembra si dobil:

za 100 franc. frankov	72.35 do 72.65	Lir
za 100 belg. frankov	256.— do 260.—	"
za 100 švic. frankov	354.50 do 356.50	"
za 100 češ.-slov. kron	54.45 do 54.75	"
za 100 dinarjev	32.32 do 32.62	"
za 1 šterling	89.93 do 90.03	"
za 1 dolar	18.38 do 18.44	"
Novci po 20 frankov	70.50 do 72.50	"
za 100 avst. kron	0.256 do 0.262	"

Vojno-odškodninske obligacije dne 9. decembra 1927: 69.50.

Tržne cene

Česen 90 vin. do 1 L kg; zelje sveže 50 do 60 cent. kg; zelje kisl. 1.60 kg; cvetača L 1 do 1.40 kg; čebula 90 cent. do 1 L kg; fižol navaden 1 do 1.80 kg; fižol koks 2.20 L kg; solata glavna L 1 do 1.20 kg; solata endivia 50 do 70 cent. kg; krompir 50 do 60 cent. kg; repa sladka 20 do 30 cent. kg; repa kisl. 1 L kg; redič zelen 90 cent. do 1.60 kg; redič rdeč L 2.20 do 3.40 kg; špinača 60 do 70 cent. kg; zelena 60 do 70 cent. kg; motovilec L 1.20 do 1.40 kg; vrzote 30 do 40 cent. kg; kostanj 90 cent. do 1 L kg; fige suhe L 2.40 do 4 kg; jabolka L 1.40 do 2.60 kg; maroni L 2 do 2.80 kg; hruške L 1.60 do 3 kg; maslo sveže L 14 kg; maslo presno L 17 kg; mleko L 1 liter; med L 10; jajca 60 do 70 cent. komad.

Listnica Kmečke-delavske zveze in Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

- Erzetič Josip, Kožbana št. 7: Vaš rekurz je bil ugodno rešen. Upati je, da Vam bo sedaj ministrstvo priznalo pokojnino.
- Kerševan Ludvik, Gradišče št. 46: Ko imate opravilo v Gorici, zglasite se Vi ali pa Vaša žena tudi v tajništvo.
- Slamič I., Černiče št. 58: V kratkem dobite nek odlok Corte dei Conti iz Rima. Upanja ni, da bi bil Vaš rekurz ugodno rešen.
- Hvalič M., Gorica, Via Rastello št. 8: Zglasite se ob priliki v tajništvu.
- Leban Alojzij, Lubinj št. 8: Sporočite nam čimprej številko pokojninske knjižice.
- Urdih T. od Josipa, Sela: Zglasite se sama ali pa kdo domačih v tajništvu radi pokojninske prošnje.
- Lukežič L., Renče št. 30: Iz Rima smo prejeli v Vaši zadevi odgovor, da Vam ministrstvo ni usta-

vilo izplačevanja pokojnine. Posredovali smo tudi že pri pokojninski zakladnici v Vidmu, da Vam ponovno nakaže potom goriške zakladnice pokojnino. Ko dobimo odgovor iz Vidma, Vas obvestimo.

8. Furlan Anton, Komen = Tomaževica št. 16: Tudi za Vas smo prejeli iz Rima isti odgovor ko za stranko pod točko 7. Posredovali smo tudi pri zakladnici v Vidmu.

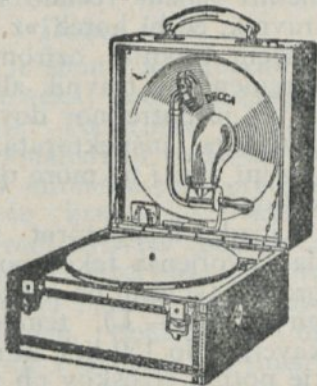
9. Breclj Fr., Šturje št. 53: V kratkem dobite najbrže negativni odlok v odgovor na pokojninsko prošnjo. Proti negativnemu odloku zamorete rekurirati tekem 90 dni.

10. Sivec Kat., Drežnica: Škoda, da niste vložila pravočasno rekurza proti odklonilnemu pokojninskemu odloku. Naprosite županstvo, da Vam napravi milostno prošnjo na kralja. *Tajništvo.*

Franc Prencis, izdelovatelj orgel in harmonijev v Solkanu se priporoča preč. duhovnikom in drugim za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila. Pregledi brezplačno!

Prenosljivi gramafoni

v obliki kovčka ali pa za sobe, Decca z veliko zalogo plošč z modernimi slovenskimi pesmimi. Pritikline za gramafone, vzmet (peresa) in popravila v knjigarni WOKULAT Gorica Corso, Tel. 34

Gostilna »na Livadi« v Šturijah pri Ajdovščini se odda v najem takoj z gospodarskim poslopljem. Po goji se dobijo istotam.

Lloyd Sabaudc.

Prihodnje voznje:

v Severno Ameriko:

- »Conte Biancamano« 11. 12. 1927.
 »Conte Biancamano« 24. 1. 1928.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

- »Principessa Giovanna« 13. 12. 27.
 »Principe di Udine« 20. 12. 1927.

»Conte Verde« 5. 1. 1928.

»Principessa Maria« 13. 1. 1928.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Regina d'Italia« 30. 12. 1927.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
 Via Contavalle št. 4.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt:

v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)

v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. - Sprejema od 10-12 in od 15-17.

Plačam najvišje cene za naravne kože vseh divjih živali v številni krte; strojenje in izdelovanje; prodaja pasti,

WINDSPACH, Via Carducci 6, GORICA

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

POZOR!!

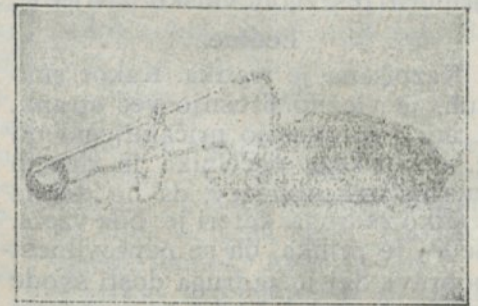
Velika zaloga mrtvaških potrebščin 20% ceneje kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrtv. predmeti. Dornberg št. 3.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v

ušesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in assistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah je odprl ambulatorij v Gorici, Via Garibaldi 11 (prej Teatro). Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

v GORICI

Piazza della Vittoria št. 20

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 50,000,000

Din. 10,000,000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

Vloge na knjižice po 4½%.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.

Pri zornicah.

Kako je še siva cela Gorica, ki se širi pod mojim oknom! Tako siva je morala biti tista žalostna doba pred Gospodovim prihodom. Ko grem k zornicam, je jutro nasičeno božičnega pričakovanja. Tu in tam srečaš naše ljudi, ki hitijo proti cerkvi, služkinje, dekletca, tu in tam delavski fant, par inteligentov, sami Slovenci. Ljudsko štetje bi morali izvršiti v cerkvah, ne na magistratu. Potem bi Slovenci v Gorici imeli večino.

Ko je izvoljeno ljudstvo ječalo v težkem jarmu, je čakalo Odrešenika.

Mar ne ječimo vsi v težkem jarmu? Ta jarem so naši grehi, je zloba človeškega srca, je sebičnost močnejših oseb, je žeja po maščevanju, ki peče šibkejši ljudi, ta jarem je strašna bestija imperijalizma, nasilja, ki izteguje svojih sedmero glav čez ljudstva in dežele...

Ko je izvoljeno ljudstvo ječalo v težkem jarmu, so prihajali k njemu pomočniki se ponujati:

Prihajali so farizeji, suhljati, v svoji pravični, samozadovoljni brezgrešnosti zibajoči se ljudje, moralni dlakocepci, ki nalagajo s svojo postavo ljudem novo breme, vlastiteljni, vseh sredstev se poslužujoči, ki hočejo celo Kristusove izjave postaviti na kazenski zapisnik — pobeljeni grobovil jim je v svetem gnjevu zaklical Gospod.

In prihajali so saduceji, da ljudstvu olajšajo jarem. To so bili brezbožni bogataši, ki so se za dobre službe in vpliv udinjali tujcem.

In tam sredi izvoljenega ljudstva so bili še eseni, sekta tihih, pasivnih ljudi, ki so nekako obupali nad človeško voljo in božjo pomočjo.

Ko je izvoljeno ljudstvo ječalo v jarmu, so prihajali farizeji, saduceji in eseni, da mu pomagajo. Toda nič niso mogli pomagati.

In takrat so milijoni blagih src po vsej zemlji vpili: Vi oblaki Ga

rosite — ali zemlja naj Ga dá — Izveličarja sveta!

Tudi mi smo v težkem jarmu. Pa Ga kličimo, da se prikaže, mirotvorni kralj, da pomaga nositi breme osebi in ljudstvu, meni in tebi, vsem, vsem.

* * *

Vemo, da Bog vodi našo usodo; v njegovih rokah je naše življenje. On tudi narodom meri poti in jim deli bremena in moč.

Ni mogoče, da bi nam bil Bog naložil breme kar tako, brez namena. Čisto gotovo je, da je napočila za katoliške Slovence nova doba: to, menim, je božji namen, da se vrnemo k Očetu vsi, vsi...

Zakaj grešili smo mi in naši očetje — velik del naroda je zapustil Boga, sramotil cerkev, podpiral one, ki odganjajo mladeniče od oltarja, vzdrževal slabo časopisje, podpiral neverske polizobražence, zasmehoval duhovne, živel proti Bogu, vedoma in s polno voljo...

O Bog, koliko zla se je nakopičilo na naši zemlji! In še od drugod je navalilo sem in raste, raste, gora pri gori, Krn za Krnom samega greha, sovraštva, zavisti, jeze, lakomnosti, poželenja oči, mesa in duha, in vsi smo tega deležni, vsi nosimo skale na te grmade.

Ampak jaz pa vem: tam je velik ogenj, pred katerim bodo te gore skopnele ko kupci rahlega snega v poldanskem solncu. Tam je velika luč, ki nam gori od zornic do zahvalnice, vse leto, vse dni. Tam je, v jaselcah, in ne ugasne nikoli.

O da bi jo videla ti in jaz, vsaj tako jasno, kakor jo vidi dekletce, ki kleči tamle pred oltarjem in se srečno smehljá!

B.

Obnovite naročnino za
„Goriško Stražo.“